

כתרים לאותיות

זיכרונות בעיני פרשת שלח
בדרך הרמוז והסוד

רמז במש"כ והימים ימי ביכורי ענבים לתיקון חטא המרגלים במצוות ביכורים ורמז שפגמו רק בעולמות בריאה יצירה עשיה ולא בעולם האצילות

רומז לב' פעמים יראה שמייעוט רבים שתים. ויראה היא בגי' גבורה. ובב' פעמים גבורה יש רמז לגבורות מנצפ"ך כפולות. ואפשר דמש"כ מעולם ועד עולם רומז לב' הבחינות דאיכא בגבורה דהיינו גבורות נסתרות וגבורות נגלות כמש"כ באר"י (שער הפסוקים נצבים). וב' עולמות היינו העולם הנגלה והתחתון והעולם הנסתר והעליון.

ונראה שבזה יבואר מש"כ הנה עין ה' אל יראיו למיחלים לחסדו. והיינו שעין ה' רומז למיתוק דה' פעמים הויה שהם בגי' עין והם בבחינת עין הויה. ואל יראיו רומז למיתוק הגבורה דשייכא ליראה כנ"ל. וזהו למיחלים לחסדו.

ונראה דשייך לזה מש"כ ארץ אשר תמיד עיני ה' אלקיך בה וגו'. והיינו דעיני ה' היינו הבחינה דב' פעמים עין שהם בגי' י' פעמים הויה. ושייך לזה מה שאחז"ל שארץ ישראל נקנית ביסורים. ויסורים עניינם מיתוק הדינים. ויצחק דשייך לגבורה ביקש שיבאו יסורים לעולם שבזה מתמתקים הגבורות. ושייך לזה עניין ברית מלח שהמלח מגן מן היסורים. ומלח הוא בגי' ה' פעמים הויה וכן חסדו בגי' זו. ושייך למש"כ הגר"א דג' פעמים הויה שייכי למיתוק מנצפ"ך וזה עניין ג' פעמים הויה דה' מלך ה' מלך ה' ימלך דמלך מלך ימלך

אותיות בטנא שב. והיינו שתשובתם ותיקונם של המרגלים הוא במצוות ביכורים דכתיב בה ושמת בטנא.

רמז בותחזינה עיינו בשוכך לציון ברחמים לשם ע"ב ולמיתוק הדינים דשייך לב' פעמים עין ובשייכות עניין זה למש"כ ארץ אשר תמיד עיני ה' אלקיך בה ובשייכות מש"כ עלה נעלה וירשנו אותה למיתוק הדינים ולמה שאחז"ל שארץ ישראל נקנית ביסורים

נראה שהר"ת של המילים עיינו בשוכך הוא ע"ב והס"ת שלהם הוא כ"ו. ויש בזה רמז לשם הויה שהוא בגי' כ"ו במילוי ע"ב שהוא בגי' חסד. והיינו שבגאולה יתמתקו הדינים בחסד ובשם הויה.

ונראה דשם ע"ב שייך לב' פעמים עין שזהו ב' ע'. וב' פעמים עין שייך למיתוק הדינים בחסד שהוא בגי' ע"ב דעין היא בגי' ה' פעמים הויה וב' פעמים עין הם בגי' י' פעמים הויה שהם ממתקים לי' גבורות דמנצפ"ך כפולות.

ונראה דשייך עניין המיתוק לב' העינים שהמילה עין היא בגי' ה' פעמים הויה שהם ממתקים ה' גבורות מנצפ"ך כמש"כ באר"י. וב' פעמים עין הם י' פעמים הויה כנגד מיתוק י' גבורות דמנצפ"ך כפולות.

ונראה דשייך לזה מש"כ וחסד ה' מעולם ועד עולם על יראיו וגו'. ויראיו

ידוע מה שכ' בסה"ק שכוונת המרגלים היתה לשם שמיים כדי שיוכלו להמשיך לעסוק בתורה ולאכול את המן ללמוד ממושה רבינו בלי טרדות הפרנסה שכל זה יפסק בכניסתן לארץ. והנה המחשבה שייכא לאצילות וזה עניין מה שתפילת שמונ"ע היא באצילות שהיא בלא קול והוא בחינה של מחשבה בלא דיבור. ובר' צדוק הכהן כ' שבחינת יום שייכא לתיקון. ונראה שזה נרמז במש"כ והימים ימי ביכורי ענבים. והיינו שהימים רומז לתיקון חטא המרגלים. והמילים ימי ביכורי ענבים הם ר"ת יב"ע דהיינו הר"ת של יצירה בריאה עשיה. ולא נרמז כאן אצילות כיון שבאצילות לא פגמו.

ונראה שתיקון חטא המרגלים שדיברו בגנותה של ארץ ישראל הוא ע"י מצוות ביכורים שמביאים מפירות שנשתבחה בהם הארץ. וגם לזה יש רמז במש"כ והימים דהיינו התיקון כנ"ל. ימי ביכורי ענבים דהיינו מצוות ביכורים דשייכא לשבעת המינים שבכללן ענבים. ואפשר שמה שהוזכר כאן ענבים שייך לזה שהחטא בענבים היה גדול יותר שע"ש האשכול שנשאו נקרא נחל אשכול מרוב גודלו של אשכול הענבים שהביאו כמש"כ המפרשים.

ונראה שיש רמז לזה במילה מרגלים שבחילוף אותיות באלב"ם היא

הוא הגי' של מנצפ"ך.

ונראה שזה עניין מש"כ בתהילים נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו. והיינו שהמילים לחם חסדו הם כנגד המיתוק דמנצפ"ך כפולות שהם ב' פעמים ג' היות. ובשר שייד לדין. ונראה שזה עניין המליחה שמולחים את הבשר להוציא את הדם. שהדם שייד לדין ומלח שייד למיתוק. וזה נרמז במש"כ נותן לחם לכל בשר

שלחם הוא אותיות מלח.

ונראה שהמילים לכל בשר הם אותיות כ"ב שרל"ל. ונראה שיש בזה רמז למיתוק הדינים שבסדר האותיות איכא כ"ב דחסד וה' דמנצפ"ך דגבורה כמש"כ באר"י. ושרל"ל הוא הגי' של מנצפ"ך כפולות וכ"ב שייד לחסד הממתקם. וכ"ב שייד לה' מוצאות הפה שהם אותיות הדיבור. ועניין ה' מוצאות

שייד למיתוק ה' גבורות.

ונראה שזה עניין מש"כ ב' שלח ויהס כלב את העם אל משה ויאמר עלה נעלה כי יכול נוכל לה וירשנו אותה. והיינו שהמילים עלה נעלה הם בגי' י' פעמים הויה. ויש בזה רמז למיתוק מנצפ"ך כפולות דשייד לכניסתן של ישראל לארץ.

רמזים בעניין כלב בן יפונה ובעניין כלב ואליהו ובעניין פני הדור כפני הכלב

הנה בסוף סוטה בסימני הזמן דעקבתא דמשיחא אמרו חז"ל פני הדור כפני הכלב. ונראה דעניין פני הדור ופני הכלב רומז למילוי תיבות אלו שהמילוי הוא בחינה של פני התיבה. והיינו שהמילה דור במילוי הם האותיות דלת וו ריש. והאותיות הפנימיות במילוי (שהם בבחינת פני הדור) הם ל"ת ו' י"ש שהם בגי' תשמ"ו. והמילוי של המילה הכלב הם האותיות הי כף למד בית שהם בגי' תר"א. ועם הגי' של המילה פני הם בגי' תשמ"א ועם הכולל דה' תיבות הם בגי' תשמ"ו וזה נרמז במה שאחז"ל פני הדור כפני הכלב.

ויש לבאר בזה עוד דפני הדור היינו דורו של משיח. ומשיח במילוי הם האותיות מם שין יוד חית. והאותיות האחרונות במילוי (שהם בבחינת הפנים של התיבה ושייד לבחינת פני הדור) הם האותיות מנד"ת שהם בגי' תצ"ד. והמילוי של המילה הכלב הם האותיות הי כף למד בית. והאותיות האחרונות במילוי הם יפד"ת שהם בגי' תצ"ד וזהו פני הדור כפני הכלב. (וכעין זה יש לפרש בבחינה דפני שבת נקבלה שפני שבת רומז לפנימיות המילוי של המילה שבת. והיינו ששבת במילוי היא אותיות שין בית הי והאות השניה והפנימית במילוי היא י' ו' שהם בגי' כ"ו כמו שם הויה והיינו שהפנימיות של שבת זה השכינה עצמה ששורה באדם בשבת שזה עניין נשמה

יתירה כמש"כ הרשב"א בחידושי אגדות למס' תענית).

והנה האותיות כלב באלב"ם הם האותיות תא"מ שהם אותיות אמת. וצ"ב מה השייכות של כלב לאמת.

ואפשר שזה שייד למה שאחז"ל שחותמו של הקב"ה אמת. והיינו שעניין האהבה תלוי בלב ולכן בפרשת ואהבת רמזו עניין הכלב כמו שיתבאר שהכלב שייד ללב ולאהבה.

ונראה דשייד עניין כלב לאמת שכלב הוא נוטריקון כולו לב. ויש בחינה של אחד בפה ואחד בלב דשייכא לשקר וא"כ כולו לב שייד לאמת.

ואפשר דשייד למה שמצינו שבמרגלים היו ב' מרגלים צדיקים שאמרו אמת על א"י שהם יהושוע וכלב.

ואפשר לבאר שיהושוע וכלב שייכי לבחינת משה ואליהו דיהושוע הוא בחינת משה שהוא תלמידו ובא במקומו. (וכמו שמצינו בנבואת אלדד ומידד שאמרו משה מת ויהושוע מכניס). וכלב הוא בגי' אליהו. ורומז נמי לשייכות גאולת ישראל העתידה לגאולת מצרים שתכליתה היתה להיכנס לא"י. ולכניסת ישראל לארץ יש שייכות לגאולה שזה עניין קיבוץ גלויות לארץ ישראל שהוא חלק מהגאולה. והגאולה שייכא לאליהו.

והנה בפסיקתא רבתי איתא עה"פ

ויבא עמלק שנדמה להם ככלב. ונראה לבאר דעמלק הוא בגי' ספק שהוא היפוך האמת כמש"כ הרמב"ם בפיה"מ שכ"מ שאמרו במשנה באמת אמרו היינו שאין בו מחלוקת ומחלוקת הוא ב' צדדים דשייד לספק. והיינו דהס"א דכלב שייד לעמלק וספק אבל בקדושה ובתיקון דשייד לאלב"ם (כמש"כ הגר"א דאלב"ם שייד לעוה"ב) אז הוא נהפך לאותיות אמת ושייד להיפוך הרע לטוב שיהיה לעת"ל.

ונראה דזהו שכ' בתהילים (כ"ב) הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי. דבחינת כלב בעוה"ז שייכא לעמלק ורק לעת"ל יהיה שייד לאמת. ותיבת יחידתי היא בגי' אמת עה"כ וזהו מיד כלב יחידתי שדוד המלך מבקש שבעוה"ז ינצל מבחינת כלב שהוא היפוך האמת.

והנה כלב היה הנשיא משבט יהודה ויהודה שייד למלכות. וכן מילוי שם הויה דב"ן שייד למלכות כמש"כ באר"י. ונראה דשייד לזה הא דכלב הוא בגי' ב"ן.

ונראה שיהושוע שהיה משבט אפרים שייד לבחינת יוסף דשייד ליסוד. והחיבור דיהושוע וכלב שייד לחיבור היסוד והמלכות שממתק הדינים ומביא את הגאולה כמבואר באר"י. וי"ל דשייד נמי לכניסתן של ישראל לארץ שהיא בחינה של גאולה.

ביאור הטעם במה שהמרגלים הביאו דווקא גפן תאנה ורימון

הנה ב' שלח מבואר שהפירות שלקחו המרגלים מא"י היו גפן תאנה ורימון. ובפ' חקת כ' שהעם התאונו

שהיא כנגד יעקב שהוא עמוד התורה. ונבואה שייכא לנצח והוד שמשם יניקת הנביאים כמש"כ בזהר. ומשה הוא אבי הנביאים וכן משה ואהרן הם כנגד נצח והוד בז' הספירות דחג"ת נהי"מ (שבסדר ז' אושפיזין הם ד' וה').

וא"כ י"ל שזהו הטעם שהביאו דווקא מג' מינים אלו להורות על טהרת כוונתם שהם כנגד ג' ספירות אלו דתפארת נצח והוד דשייכי לתורה ונבואה ולמשה ואהרן.

ונראה שיש לזה רמז במילה המרגלים שבחשבון מ' סתומה כו' מאות היא בגי' גפן תאנה רמון עה"כ דג' תיבות.

שהמדבר הוא לא מקום זרע ולכן הוזכרו דווקא מינים אלו.

אמנם נראה שיש בזה עומק יותר. דהנה שבעת המינים הם כנגד ז' ספירות דחג"ת נהי"מ כמש"כ באר"י. וא"כ גפן תאנה ורמון הם כנגד תפארת נצח והוד. ובמפרשים כ' דכוונת המרגלים היתה לטובה כיון שרצו להמשיך לעסוק בתורה במדבר בלא דאגות פרנסה שבמדבר היו ניזונים מהמן. וגם רצו להמשיך לקבל תורה ממשה ואהרן שידעו שלא יכנסו לארץ.

ונראה דזה נרמז במה שהביאו דווקא ג' מינים אלו דתורה שייכא לתפארת

על שאין להם מים אחר פטירת מרים שהפסיק הבאר ואמרו למא העליתנו ממצרים להמיתנו במדבר הזה לא מקום זרע ותאנה וגפן ורמון ואין מים לעדה לשתות. וצ"כ מהו הטעם שהזכירו דווקא ג' מינים אלו כאן ולמה דווקא ג' מינים אלו לקחו המרגלים מא"י.

וע"ד הפשט יש לבאר שבאמת לא היה להם במדבר זרעים לזרוע משום פרי כיון שהיו ניזונים מהמן ואין מקום לטענתם שאין המדבר מקום זרע. אבל אחרי שהביאו המרגלים ג' מינים אלו מא"י יש להם כבר זרעים של אלו המינים ושפיר יש מקום לטעון

ביאור בעניין התכלת שבציצית ששייך עניינה לבחינת השמונה ולהנהגה שמעל הטבע ובשייכות התכלת לזבולון ורמז בשם הנשיא לבני זבולון גדיאל בן סודי

שהרי זה גנוז לצדיקים לעתיד לבא. וכן איתא בפרי עץ חיים שכ' האר"י שהאמת הוא שאחר החורבן אין בנו כח להטיל תכלת. והיינו כנ"ל שבגלות ישראל הם בדרגת השבע והתכלת שייך לשמונה ולגאולה שזהו עניין מה שאחז"ל במוצאי שביעית בן דוד בא כמש"כ המהר"ל.

וביערות דבש כ' דבסדר י"ב שבטים שהם כנגד י"ב חודש חודש אדר הוא כנגד זבולון. ונראה דלפ"ז יש לבאר הא דאיתא במגילה (ו.) שהקב"ה אמר לזבולון כולן צריכים לך ע"י חילון דשפוני טמוני חול היינו החילון דתכלת שדמיו יקרים. ושם בגמ' מבואר דשפוני היינו חלון וטמוני היינו טרית שזה דגים קטנים מלוחים וחול היינו זכוכית לבנה. ובשפתי חכמים כ' שהתיבות ושפוני טמוני חול הם בגי' תרי"א והוא הגי' של התיבות חלון דגים זכוכת.

ונראה שבמה שזבולון הביא את התכלת לציצית הוא משלים את מצות ציצית. ובה איכא השלמה לכל התרי"ג מצוות. והיינו כיון דתרי"א (שהוא הגי' של ושפוני טמוני חול כנ"ל) ועוד ב' כנגד ב' מצוות הציצית (דתכלת ולבן וכדאיתא במנחות (לח.) שהם ב' מצוות) הן תרי"ג. וצ"ל שגם המצוה של הלבן נשלמת יותר כשהיא באה עם התכלת ולכך חשיב כב'

משלים לז' חוטי הציצית ועניינו הוא אחד לשבע וכמש"נ וע' היא בג"ק ז'. ועניין אחת לשבעים מורה על שייכות התכלת לשמונה שהעשר השמיני הוא אחר השבעים. וכן מבואר במהר"ל בתפא"י (פ"א) שהשבע והשבעים שווים בעניינם.

ונראה שיש לבאר בזה הא דכתיב ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה. והיינו שכשהנהגת חיו של האדם היא בדרך הטבע הוא בבחינת שבעים שזהו עניין השבע ששייך לטבע. אבל אם האדם מתגבר על הטבע וחי חיים של רוחניות אז הוא בבחינת אס בגבורות - שמונים שנה. והיינו שבזה הוא שייך לשמונה שמורה על מעל הטבע. וכעין ביאור זה איתא בזה"ק.

ואפשר לבאר בזה את שיטת הרמב"ם (פיה"מ מנחות פ"ד מ"א) שלא יתגלה התכלת האמיתי עד ביאת המשיח. והיינו כיון שגם המשיח וגם התכלת שייכים לעתיד לבא ולבחינת השמונה. וכן איתא בפסיקתא זוטרותא (וזאת הברכה) וז"ל אר"י פעם אחת הייתי מהלך מכזיב לצור ומצאתי זקן אחד וכו' א"ל כמה פרנסתך א"ל מחלון א"ל וכי מצוי הוא חלון א"ל השמים שיש מקום בים הגדול וכו' ואין לך אדם שאין סממיות מכישות אותו ומת ונימק במקומו. ואמרתי השמים

הנה בציצית איכא ח' חוטים. ויש לבאר מה שייכות עניין השמונה לציצית. וראיתי בס' אור עיניים שביאר דהפתיל תכלת הוא השמיני שבחוטי הציצית והוא לרמז על כך שז' חוטי הלבן הם כנגד ז' כוכבי הלכת והחוט השמיני של התכלת מורה על הנהגת ה' שהיא מעליהם. ונראה שביאורו שהז' חוטי לבן מורים על הטבע כמש"כ המהר"ל שהשבע מורה על המציאות האמיתית שבאמת כל הטבע הוא מעל הטבע שזה עניין השמונה.

ונראה שזהו ביאור מה שאחז"ל שע"י שיראה האדם את התכלת יזכור את בוראו שהתכלת דומה לים וים דומה לרקיע ורקיע דומה לכסא הכבוד. והיינו שהתכלת שהוא השמיני מורה על העוה"ב והרוחניות שזה המציאות האמיתית שלמעלה מטבע העולם הגשמי. ונראה שכל ג' עניינים אלו דים רקיע וכסא שייכי לעוה"ב. והיינו כמו שאחז"ל שהעוה"ז דומה ליבשה והעוה"ב לים (קהלת רבה א' טו.). וכן עניין הרקיע מורה על העולם העליון. וכן כסא הכבוד מורה על המציאות הנצחית.

ונראה שבזה יבואר מה דאיתא בחז"ל שהחילון שעושים ממנו תכלת עולה מן הים אחת לע' שנה. והיינו דעניין התכלת שייך לשמונה שהוא

מצוות שנשלמות ע"י זבולון.

והנה שם בגמ' מבואר עוד שאמר זבולון להקב"ה רבש"ע מי מודיעני א"ל שם יזבחו זבחי צדק וכו'. ואפשר דצדק דכתיב בהאי קרא רומז על כוכב צדק שמשפיע על אדר כמש"כ בגנת אגוז וא"כ י"ל דשייך נמי להשפעה גם על זבולון דשייך לחודש אדר כנ"ל.

ובביאור הגר"א (ספר יצירה פ"ד מ"ח ד"ה לבנה) כ' דכל כוכב שייך לצבע אחר דכוכב הלבנה שייך ללבן וכוכב מאדים לאדום וכו'. וכוכב צדק שייך לתכלת. וא"ש שכוכב צדק משפיע על אדר ועל זבולון וזבולון שייך לתכלת כנ"ל.

ואפשר דבזה יש לבאר הא דכתיב בפ' ויחי אצל זבולון והוא לחוף ימים ישכון. והיינו שע"י ברכה זו הוא יכול להשיג את התכלת בזמן עלייתו א' לע' שנה כיון שמקום משכנו הוא לחוף ימים.

ואפשר שזה עניין מה שזבולון עוסק בפרקמטיא ומסחר. והמסחר שייך לבחינת השבע המורה על הטבע כמש"כ במהר"ל. והקיום הטבעי של העולם הוא ע"י מסחר. וע"י שזבולון מביא את התכלת יש לו תיקון וחיבור לבחינת השמונה. והוא כעניין מה שזבולון מחזיק את יששכר דשייך לתורה. והתורה שייכא לשמונה כמבואר במהר"ל שהיא מעל הטבע וניתנה אחר ז' שבועות כיון דשייכא לבחינת השמונה.

ונראה שיש לזה רמז שהמילה זבולון תחילתה באות ז' שמורה על השבע. והמילה חילזון תחילתה ח' שמורה

על השמונה.

ובאמת בילקוט שמעוני (שמות) איתא דזבולון נולד בז' תשרי שהוא החודש השביעי. והיינו כנ"ל דשייך לשבע ולכן לידתו ביום השביעי של החודש השביעי.

ונראה שכיון שהתכלת שייך לשמונה המורה על מעל הטבע לכן היה בו נס תמידי כמבואר שם בגמ' שאם לא היו נותנים עליו דמים יקרים לא היה מתקיים.

והנה באבני החושן היה י"ב אבנים עם אותיות השמות של י"ב שבטים ואברהם יצחק ויעקב ושבטי י-ה. ובאבן של זבולון היה כ' האות ח' משמו של יצחק וזה הח' היחידה בחושן. ואפשר שזה גם כן שייך להנ"ל שזבולון שייך לבחינת השבע ותיקונו הוא בהבאת התכלת דשייך לשמונה. וא"כ י"ל שנרמז דבר זה בח' שבאבנו של זבולון בחושן.

והנה האבן של זבולון בחושן היתה יהלם (לפי תרגום ירושלמי). ונראה שיהלם הוא אותיות מילה. ויש בזה רמז למילה שהיא ביום השמיני. וגם בזה יש רמז לבחינת השמונה דשייכא לתכלת ולתיקונו של זבולון. ונראה שיש רמז שחלזון שייך לזבולון שהמילה חלזון היא בגי' זבולון.

ונראה דשייך ביאור זה למה שמזל אדר דגים. ודג הוא בגי' שבע. והחילזון הוא דג שעולה מן הים. ויש בזה רמז שעליית השבע היא אל השמונה. והיינו בתכלת הבאה ממנו דשייכא לשמונה.

והנה הגר"א בס' יצירה (פ"ה מ"ג) כ' דמש"כ בס' יצירה שיש י"ב חושים באדם הם כנגד י"ב שבטים. וחוש השחוק הוא כנגד זבולון כדכתיב שמח זבולון בצאתך. וי"ב חושים הם גם כנגד י"ב חדשים וחדש אדר הוא כנגד השחוק כדכתיב משתה ושמחה ליהודים. וחזינו דגם אדר וגם זבולון שייכי לשחוק.

והנה הנשיא משבט זבולון שהיה במרגלים נקרא גדיאל בן סודי. ונראה שיש בזה רמז להנ"ל. והיינו שמזל אדר דגים ובהסרת האותיות דג מהתיבות גדיאל בן סודי ישארו האותיות יין בא לסוד. ורומז למה שאחז"ל נכנס יין יצא סוד כלומר שע"י היין באים לסוד. ויש בזה רמז למשתה היין דפורים. ויש לומר שעניין יצא סוד שייך נמי ליציאה מהע' הרומז לשבע שסוד בגי' ע' והוא כבחינת החילזון שעולה מן הים אחת לע' שנה.

והנה בשמות הנשיאים השם של הנשיא לבני זבולון הוא אליאב בן חלן. ונראה שגם בזה יש רמז לשייכות החלזון לזבולון. והיינו שהתיבות בן חלן הם בג"ק חלזון. והמילה אליאב היא בג"ק שמונה והוא רמז על החוט השמיני של התכלת שבא מזבולון.

ונראה לבאר שכיון שזבולון שייך לשבע לכן הקריב הנשיא של זבולון ביום השלישי. והיינו דעניין השלוש משלים את השבע לשלימות העשר כמש"כ הגר"א.

לתגובות השתתפות והנצחות וכן לקבלת העלון במייל

יש לפנות לכתובת 2665adk@gmail.com

או לטלפון 0527133059

עימוד: א.כהן 058-328-1877